

PCP-procedure toegepast

Spookfiles A58 is een bijzonder en innovatief project. Marktpartijen, overheid en kennisinstellingen ontwikkelen een spookfiledienst, die is gericht op het dempen en voorkomen van schokgolven die files veroorzaken. De vorm van samenwerken in dit project is ook innovatief: Spookfiles A58 werkt volgens de Pre-Commercial Procurement-procedure (PCP). Het is een van de eerste projecten waarin deze procedure in de praktijk wordt gebracht.

Wat is PCP?

De Pre-Commercial Procurement-procedure is een innovatieve aanbestedingsmethode. Overheid, kennisinstellingen en markt werken gezamenlijk in een aantal stappen aan een nog niet bestaande oplossing voor een maatschappelijk (mobiliteits)vraagstuk. De overheid definieert dit maatschappelijke vraagstuk. Verschillende leveranciers concurreren met elkaar in verschillende fases van de ontwikkeling van een product. Risico en winst zijn verdeeld tussen verschillende leveranciers en inkopers onder marktomstandigheden.

Van spookfiledienst voor één weg naar coöperatieve ITS-markt voor Europa

Met Spookfiles A58 werkt de regio Brabant aan ITS-oplossingen die spookfiles verminderen door op intelligente wijze snelheidsadviezen naar automobilisten te sturen. De spookfiledienst is een van de vele functionaliteiten die mogelijk zijn op basis van de coöperatieve technieken die ontwikkeld worden. De stip op de horizon is een markt voor coöperatieve diensten. Daarvoor is het noodzakelijk dat marktpartijen onderling en met de wegbeheerder afspraken maken over:

Hoe maken we werkende afspraken?

Om goed te kunnen samenwerken in een markt zijn afspraken nodig. Spookfiles A58 is een van de eerste projecten die werkt volgens de PCP-procedure. Dit houdt in dat overheden en verschillende consortia van marktpartijen in een pre-commerciële fase investeren en informatie delen. Deze nieuwe manier van aanbesteden maakt het mogelijk om markt en betrokken overheden samen te laten innoveren, op een geheel andere manier dan bijvoorbeeld in een opdrachtgever-opdrachtnemer-relatie.

Wat is een spookfile?

Een spookfile wordt veroorzaakt door een schokgolf in het verkeer. Deze schokgolven ontstaan door remgedrag van weggebruikers op drukke wegen. Spookfiles worden niet veroorzaakt door een tekort aan capaciteit van de weg. Voertuigen kunnen dus gemakkelijk weggrijden uit de kop van de file. De schokgolf groeit intussen aan de achterkant aan. 22% van de files in Nederland is een spookfile. Op de A58 is dit zelfs 30 tot 40%. Oplossingen die spookfiles verminderen of zelfs voorkomen kunnen dus een grote bijdrage leveren aan de doorstroming.

Deze PCP kent drie fases

1. Haalbaarheid: dialoog met als resultaat OCD en HLA (zie kader) – januari 2014 tot mei 2014
2. Ontwikkeling: prototypes ontwikkelen en samenvoegen tot een werkend systeem – juni 2014 tot mei 2015
3. Uitvoering: veldproef van 1 jaar in het reguliere

verkeer – voor de connected fase (bestaande technologieën) januari 2015 tot december 2016, voor de coöperatieve fase (nieuwe technologieën) vanaf begin 2016

Als de proef slaagt, kan commercialisatie plaatsvinden en kunnen de ontwikkelde producten in een Europese markt worden verkocht. Inmiddels is bij de doorselectie naar de coöperatieve fase een van de dienstenleveranciers afgevallen. Dat is een kenmerk van de PCP-procedure: tussentijdse selectie van partijen.

Ervaringen

In het project wordt aandacht besteed aan de ervaringen met de PCP-procedure. We zijn immers een van de eersten die deze werkwijze toepassen. De leerervaringen zullen te zijner tijd beschikbaar komen om toekomstige projecten te laten profiteren. In een update van deze fact sheet gaan we in op 'geleerde lessen'.

Indeling in percelen

Analoog aan de schakels in de waardeketen hanteren we binnen het project drie percelen.

Perceel 1: data-inwinning

Perceel 2: levering van informatiediensten

Perceel 3: coöperatieve wegwant-communicatie

Aan elk van de percelen nemen meerdere marktpartijen deel. Bovendien kent het project een architectuur waarin alle koppelvlakken eenduidig gedefinieerd zijn. Hiermee wordt invulling gegeven aan de eisen van overdraagbaarheid, definieerbaarheid en opschaalbaarheid.

Operational Concept Description en High Level Architecture

In de **OCD** en **HLA** beschrijven de projectpartners de gemeenschappelijke visie en het systeemontwerp van de Spookfiledienst A58. Hierin staan de specificaties waar de systemen en de koppelvlakken aan moeten voldoen. Omdat alle leveranciers besloten hebben om deze standaarden toe te passen wordt marktwerking mogelijk. Hiermee is niet alleen de gezamenlijke basis gelegd voor dit project, maar ook voor de gehele markt voor coöperatieve diensten in Nederland en mogelijk ook in Europa.

Meer weten?

Op <http://spookfiles.nl/nieuws-pers/factsheets> staan fact sheets over de resultaten van het project. Onderwerpen zijn bijvoorbeeld: techniek/architectuur, Spookfiles A58 als stepping stone naar een Europese coöperatieve markt, eerste resultaten connected dienst en meer.

Project Spookfiles A58

Bij het project Spookfiles A58 werken bedrijven, overheid en kennisinstellingen samen aan spookfile-apps, gebaseerd op innovatieve coöperatieve technieken. Provincie Noord-Brabant is opdrachtgever. Het is één van de projecten binnen het programma Beter Benutten van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.